

Margarita Voites 30. X 1936 – 20. VI 2024

Lahkunud on legendaarne estoonlane, koloratuursopran Margarita Voites.

Aastatel 1955–1957 õppis Margarita Voites Tartu ülikoolis bibliograafiat ning astus õpingute kõrvalt üles ka nimiosas Imre Kálmáni operetis «Montmartre`i kannike» ülikooli näiteringis. Tänu lavastuse menule jättis ta õpingud ülikoolis ning asus õppima Tallinna konservatooriumisse Linda Sauli klassi, mille lõpetamise järel 1964. aastal sai temast [Vanemuise teatri](#) solist. Sellel laval nägid rambivalgust Margarita Voitese esimesed suurrollid: Violetta ja Gilda (Giuseppe Verdi «Traviata» ja «Rigoletto») ning Marguerite (Charles Gounod` «Faust»).

1969. aastal sai Margarita Voitesest [Estonia teatri](#) solist ning nagu ta hiljem alati suure tänutundega meenutas, oli see üks imeline aeg, mil tema partneriteks olid sellised suurkujud nagu Georg Ots ja Tiit Kuusik, Hendrik Krumm ja Ivo Kuusk, Mati Palm ja Teo Maiste ning kus tal oli võimalus laulda selliste dirigentide taktikepi all nagu Neeme Järvi ja Eri Klas.

«Minult on küsitud, kuidas ma teen oma kõrgeid noote,» on rääkinud Margarita Voites intervjuus Heino Pedusaarele. «Nad on mul lihtsalt olemas. Ma ei ole kaugeltki laulja Jumala armust. Osade küpsemise aeg on pikk. Proovides leian ennast harva, pigem etendusest etendusse. Olen omajagu kahtleja, vajan julgustust. Partneri õigel kohal öeldud sõna tähendab mulle palju.»

Estonias jõudis kahel korral publiku ette ka Margarita Voitese üks vaieldamatuid suurrolle – nimiosa Gaetano Donizetti ooperis «Lucia di Lammermoor» (aastatel 1970 ja 1984). «See on meisterroll, millega Rita jääb ajalukku – ja mitte ainult eesti muusika ajalukku,» on öelnud Eri Klas.

Helgi Sallo aga on meenutanud: «Kui ma 1985. aastal Estonia külalisetenduste ajal Rootsi Kuninglikus Ooperis Margaritaga Luciat kuulasin, olid kõik mu ihukarvad vaimustusest püsti. Missugune hääl! Etenduse lõpus seisis publik püsti ja aplodeeris pool tundi. Siis ma küll mõtlesin, et Margarita on sündinud valel ajal ja vales kohas. Maailmas oleks teda juba ammu kuninglikult

kultuur.postimee...

Kultuuriministeerium
Teater Vanemuine
Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Teater

kätel kantud.»

Teatritöö kõrvalt oli Margarita Voites aktiivselt tegev ka kammerlauljana ning astus üles kontserdiprogrammidega nii kõigis omaaegse Nõukogude Liidu vabariikides kui ka välismaal (Tšehhoslovakkias, Rumeenias, Bulgaarias, Saksamaal, Ungaris, Soomes, Itaalias, Kanadas, Küprosel, Maltal, Jaapanis, Šveitsis, Sri Lankal, Indias, Rootsis). Erilise koha Margarita Voitese repertuaaris omandasid erinevad «Ave Maria» ettekanded ning paljusid neist saab kuulata 2005. aastal ilmunud CD-l «Ave Maria».

Margarita Voites oli esimene Eesti naislaulja, kes esines Moskva Suures Teatris ning 1979. aastal pälvis ta ka tolleaegse kõrgeima tunnustuse – NSV Liidu rahvakunstniku tiitli. 1986. aastal anti talle Georg Otsa nimeline preemia bel canto traditsioonide elamusliku edasikandmise ja ulatusliku kontserttegevuse eest.

2006. aasta 30. oktoobril tähistas Margarita Voites galakontserdiga Estonia kontserdisaalis oma 70 aasta juubelit, hämmastades publikut imelise vokaalse vormiga. Tiiu Levald kirjutas kontserdi järelkajas ajalehes «Sirp»: «Kuulates lauljat, tajusin järjekordselt üht vääramatut tõsiasja – kuivõrd loodus on oma seadustega meist vägevam. Kui palju on siiski asju, mis ei ole õpitavad ega ostetavad. Margarita Voitesele on kingitud kordumatu, ebamaiselt kauni tämbriga hääl, intuiitivne fraasikujundamise võime, mingi sõnulsetamatu häälelennutamise oskus. Tema hääles on nii palju säilinud ja ilmunud ka lisaväärtus.»

2010. aastal ilmus Peter Pedaku portreeraamat «Margarita Voites. Imet tabades», mis teeb sisuka tagasivaate lauljataril elu- ja loometeele.

«Ma pole kunagi lavale läinud, et vabandage, et ma teile nüüd laulan,» on rääkinud Margarita Voites intervjuus Marvi Taggole. «Meeldib või mitte, aga ma pakun omalt poolt parima. Tähesära pole midagi vähemat ega midagi rohkemat kui igapäevane töö, proovid ja etendused. Midagi peab liikuma, põlema ja siis see ongi sära. Lihtne rääkida, raskem teostada. Ma ei ole oma loomeloost saanud iga kord seda, mida oleksin tahtnud. Näiteks Silva jäigi laulmata. Üldiselt mulle ei meeldi minna konflikti.

Peenrahaks ma pole end kunagi vahetanud. Ja need rahvakunstniku nimetused ei ole tulnud kunagi nii lihtsalt, nagu räägitakse.»

Kolleegid jäävad Margarita Voitest meenutama, kui äärmiselt eredat, isikupärast ja säravat natuuri, kellel jätkus silma märkamiseks ja head sõna toetuseks seal, kus seda kõige rohkem vaja läks ning kes kandis alati väarikalt oma esilolisti staatust. Ta oli inimene, kes armastas väga suhelda ning kui ta oli lasknud sind oma lähiringi ning sa said temaga sõbraks, siis oli see eluajaks. Ta ei reetnud sind mitte kunagi.

Sügav kaastunne kõigile lähedastele, sõpradele ja kolleegidele.

[Rahvusoper Estonia](#)

[Teater Vanemuine](#)

[Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia](#)

[Eesti Teatriliit](#)

[Eesti Näitlejate Liit](#)

[EV Kultuuriministeerium](#)